

KRÓTKIE DONIESIENIA**SHORT COMMUNICATIONS****591. Roślinożerna entomofauna zasiedlająca czeremchę amerykańską (*Prunus serotina* EHRH., 1788) na Dolnym Śląsku**

The herbivorous insect fauna of the black cherry, *Prunus serotina* EHRH., 1788, in Lower Silesia

KEY WORDS: Hemiptera, Lepidoptera, Coleoptera, black cherry, *Prunus serotina*, herbivorous insects, Lower Silesia, Poland.

Pierwsze rośliny czeremchy amerykańskiej (*Prunus serotina* EHRH.) zostały sprowadzone z Ameryki Północnej do Europy na początku XVII w. Masowe nasadzenia na przełomie XIX i XX wieku sprawiły, że gatunek ten stał się stałym elementem fitocenozy leśnych i zaczął wykazywać cechy rośliny inwazyjnej, zwłaszcza na siedliskach ubogich (STARFINGER i in. 2003: Biol. Inv., 5: 323-335). Wydaje się, że okres zadomowienia się nowej rośliny był wystarczający do nawiązania stosunków troficznych z przedstawicielami rodzimej entomofauny. Wysoki stopień pokrewieństwa *P. serotina* EHRH. z rodzimą czeremchą zwyczajną (*Prunus padus* L.) (BORTIRI i in. 2001: Syst. Bot., 26: 797-807) może przyczynić się, w przypadku mszyc o istotnym znaczeniu gospodarczym, do poszerzenia spektrum żywicieli zimowych. Potwierdzają to obserwacje jesiennych migrantek *Myzus persicae* (SULZ.) zakładających kolonie na pędach *P. serotina* (WILKANIEC, BOROWIAK-SOBKOWIAK 2003: Aphids and Other Hemipterous Insects, 9: 189-192).

Biorąc pod uwagę wciąż trwający proces kształtowania się zależności pomiędzy roślinnym przybyszem a rodzimymi wrogami naturalnymi, dokonano czasowego zestawienia roślinożerne entomofauny *Prunus serotina*. Poniższy wykaz 23 gatunków żerujących na omawianej roślinie sporządzono na podstawie własnych obserwacji prowadzonych na terenie Dolnego Śląska: w Nadleśnictwie Lubin (NOWAKOWSKA, HALAREWICZ 2006: EJPAU, 9, 1: 5, 13) oraz w Nadleśnictwie Wołów i lasach komunalnych Wrocławia.

APHIDIDAE

Rhopalosiphum padi (LINNAEUS, 1758) – Wrocław (UTM: XS47): 10–20 X 2010.

CICADELLIDAE

Empoasca vitis (GOETHE, 1875) – Wołów (XS18): 17 VI – 24 VII 2009, 20 VII – 9 IX 2010.

COCCIDAE

Eulecanium tiliae (LINNAEUS, 1758) – Wołów (XS18): 22 IV – 19 VI 2009, 28 IV – 30 VI 2010.

MIRIDAE

Lygus rugulipennis (POPPIUS, 1911) – Wołów (XS18): 20 VII – 18 IX 2009, 7 VII – 3 IX 2010.

Lygus pratensis (LINNAEUS, 1758) – Wołów (XS18): 20 VII – 18 IX 2009, 7 VII – 3 IX 2010.

GEOMETRIDAE

Erannis defoliaria (CLERK, 1759) – Lubin (WT70): 1 V – 4 VI 2003.

Hemitha aestivaria (HUBNER, 1789) – Lubin (WT70): 1–16 V 2003.

Lomographa bimaculata (FABRICIUS, 1775) – Lubin (WT70): 1–16 VI 2003.

Lycia hirtaria (CLERK, 1759) – Lubin (WT70): 1 V – 17 VII 2003; Wołów (XS18): 20 V – 20 VII 2009, 10–17 VI 2010.

LASIOCAMPIDAE

Malacosoma neustrium (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 1 VI 2003.

LYMANTRIIDAE

Euproctis similis (FUESLY, 1775) – Lubin (WT70): 26 VI – 17 VII 2003; Wołów (XS18): 22 IV – 9 VI 2009, 8 V – 10 VI 2010.

Lymantria dispar (LINNAEUS, 1758) – Wołów (XS18): 20 V – 9 VI 2009.

NOCTUIDAE

Acronicta rumicis (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 16 V 2003.

Brachionycha nubeculosa (ESPER, 1785) – Wołów (XS18): 20 V – 9 VI 2009.

Diloba caeruleocephala (LINNAEUS 1758) – Lubin (WT70): 1–23 V 2003.

Oryza antiqua (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 16 V – 17 VII 2003.

ATTELABIDAE

Rhynchites cupreus (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 1–2 V 2003; Wołów (XS18): 20–30 V 2009.

CHRYSOMELIDAE

Gonioctena quinquepunctata (FABRICIUS, 1787) – Lubin (WT70): 22 IV – 2 V 2003, 3 VI 2003; Wołów (XS18): 22 IV – 20 V 2009, 29 VI – 20 VII 2009, 28 IV – 30 V 2010; Wrocław (XS47): 22 IV – 20 V 2009, 29 VI – 20 VII 2009, 28 IV – 30 V 2010.

CURCULIONIDAE

Phyllobius arborator (HERBST, 1797) – Lubin (WT70): 23–25 V 2003; Wołów (XS18): 20 V – 20 VII 2009, 10 VI – 20 VII 2010.

Phyllobius pyri (LINNAEUS, 1758) – Wołów (XS18): 20 V – 20 VII 2009, 10 VI – 20 VII 2010.

Phyllobius argentatus (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 10 V 2003; Wołów (XS18): 20 V – 20 VII 2009, 10 VI – 20 VII 2010.

Furcipes rectirostris (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 26 IV – 16 V 2003; Wołów (XS18): 20–30 V 2009, 30 VII 2009, 28 IV – 20 V 2010.

SCARABEIDAE

Phyllopertha horticola (LINNAEUS, 1758) – Lubin (WT70): 1–6 VI 2003.